

Додаток А

Кореспонденції за дебетом рахунків каси та інших коштів

№ оп.	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Повернення об'єктом інвестування скоріше здійснених фінансових інвестицій	30 «Готівка»	14 «Довгострокові фінансові інвестиції»
2	Повернено готівкою довгострокову заборгованість	30 «Готівка», 33 «Інші кошти»	16 «Довгострокова дебіторська заборгованість»
3	Передано гроші з операційної каси в касу підприємства	30 «Готівка»	30 «Готівка»
4	Передано гроші з банку в касу	30 «Готівка»	31 «Рахунки в банках»
5	Перераховано гроші для придбання або продажу іноземної валюти	33 «Інші кошти»	31 «Рахунки в банках»
6	Одержано готівку в погашення одержаних раніше векселів	30 «Готівка»	34 «Короткострокові векселі одержані»
7	Одержано готівку від покупця в оплату раніше відвантаженої продукції, товарів, послуг	30 «Готівка»	36 «Розрахунки з покупцями та замовниками»
8	Одержано гроші від винної особи, підзвітних осіб, працівників в погашення раніше виданої безвідсоткової позики	30 «Готівка», 33 «Інші кошти»	37 «Розрахунки з різними дебіторами»
9	Зроблено внесок готівкою учасником споживчого товариства	30 «Готівка»	41 «Пайовий капітал»
10	Отримано готівкою безповоротну фінансову допомогу	30 «Готівка»	42 «Додатковий капітал»
11	Перепродані акції власної емісії або продано частку власника в капіталі підприємства	30 «Готівка»	45 «Вилучений капітал»
12	Погашено заборгованість за внесками засновників до власного капіталу	30 «Готівка»	46 «Неоплачений капітал»
13	Отримано готівкою цільове фінансування з бюджету, від дільовиків	30 «Готівка»	48 «Цільове фінансування і цільові надходження»
14	Надійшла в касу довгострокова позика готівкою	30 «Готівка», 33 «Інші кошти»	50 «Довгострокові позики»
15	Оприбутковано фінансову допомогу на зворотній основі	30 «Готівка»	55 «Інші довгострокові зобов'язання»
16	Оприбуткована в касу короткострокова позика банку	30 «Готівка», 33 «Інші кошти»	60 «Короткострокові позики»
17	Повернуто зарплату, надлишково видану працівникам	30 «Готівка»	66 «Розрахунки з оплати праці»

1	2	3	4
18	Одержано гроші від наймачів квартир чи орендарів нежитлових приміщень	30 «Готівка», 33 «Інші кошти»	68 «Розрахунки за іншими операціями»
19	Надійшла в касу виручка від продажу товарів в роздрібній торгівлі	30 «Готівка»	70 «Доходи від реалізації»
20	Одержано готівкою штрафи, пені, неустойки за невиконання господарських договорів	30 «Готівка»	71 «Інший операційний дохід»
21	Одержано готівкою дивіденди від інших підприємств	30 «Готівка»	73 «Інші фінансові доходи»
22	Одержано доходи від реалізації необоротних активів	30 «Готівка»	74 «Інші доходи»
23	Збільшено страхові платежі у вигляді надходжень у страховика	30 «Готівка»	76 «Страхові платежі»

Додаток Б

Кореспонденції за кредитом рахунків каси та інших коштів

№ оп.	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Придбано акції або облигації інших підприємств	14 «Довгострокові фінансові інвестиції»	30 «Готівка»
2	Оплачено готівкою витрати на монтаж або ремонт основних засобів	15 «Капітальні інвестиції»	30 «Готівка», 33 «Інші кошти»
3	Передано гроші з каси в банк	31 «Рахунки в банках»	30 «Готівка»
4	Зараховано на поточний рахунок виручку, що була у інкасатора (придбана або продана валюта)	31 «Рахунки в банках»	30 «Готівка»
5	Передано гроші інкасатору	33 «Інші кошти»	30 «Готівка»
6	Видано готівкою безвідсоткову позику працівнику, видано в підзвіт, виплачено аліменти	37 «Розрахунки з різними дебіторами»	30 «Готівка», 33 «Інші кошти»
7	Проведено передоплату на газети і журнали	39 «Витрати майбутніх періодів»	30 «Готівка»
8	Повернуто власникам пайові частки	41 «Пайовий капітал»	30 «Готівка»
9	Викуплено підприємством акції власної емісії	45 «Вилучений капітал»	30 «Готівка»
10	Використано фонд цільового фінансування	48 «Цільове фінансування і цільові надходження»	30 «Готівка»
11	Погашено готівкою довгострокову позику банку	50 «Довгострокові позики»	30 «Готівка»
12	Погашено готівкою заборгованість по раніше виданому векселю	51 «Довгострокові векселі видані»	30 «Готівка»
13	Погашено готівкою довгострокові зобов'язання з оренди	53 «Довгострокові зобов'язання з оренди»	30 «Готівка»
14	Погашено готівкою інші довгострокові зобов'язання	55 «Інші довгострокові зобов'язання»	30 «Готівка»
15	Погашено короткострокову позику банку готівкою	60 «Короткострокові позики»	30 «Готівка», 33 «Інші кошти»
16	Погашено готівкою поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	61 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями»	30 «Готівка»
17	Погашено готівкою раніше виданий короткостроковий вексель	62 «Короткострокові векселі видані»	30 «Готівка»
18	Погашено готівкою заборгованість перед постачальниками і підрядниками	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	30 «Готівка»

1	2	3	4
19	Погашено готівкою заборгованість перед фондами соціального страхування та пенсійним фондом	65 «Розрахунки за страхуванням»	30 «Готівка»
20	Виплачено зарплату працівникам підприємства	66 «Розрахунки з оплати праці»	30 «Готівка»
21	Видано працівникам проїзні квитки в рахунок заробітної плати	66 «Розрахунки з оплати праці»	33 «Інші кошти»
22	Виплачено дивіденди засновникам	67 «Розрахунки з учасниками»	30 «Готівка»
23	Погашено готівкою заборгованість перед іншими кредиторами	68 «Розрахунки за іншими операціями»	30 «Готівка»
24	Повернуто страхувальнику страхові платежі у разі довгострокового припинення дії договору страхування	76 «Страхові платежі»	30 «Готівка»
25	Оплачено готівкою витрати на малих підприємствах, що не використовують рахунки класу 9	84 «Інші операційні витрати», 85 «Інші затрати»	30 «Готівка», 33 «Інші кошти»
26	Оплачено готівкою (грошовими документами) відповідні витрати на підприємствах, що не використовують рахунки класу 8	91 «Загально-виробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності», 95 «Фінансові витрати», 97 «Інші витрати»,	30 «Готівка», 33 «Інші кошти»

Класифікатор порушень при обліку коштів

Можливе порушення	Характеристика порушення
Порушення в операціях з грошовими коштами в касі	
1. Пряме розкрадання грошових коштів	- нічим не обґрунтоване пряме розкрадання грошових коштів; - розкрадання грошових коштів, що маскується розписками посадових осіб, працівників бухгалтерії та інших працівників підприємства.
2. Не оприбуткування та привласнення грошових коштів, що надійшли	- не оприбуткування і привласнення грошових коштів, що надійшли з банку; - не оприбуткування і привласнення грошових сум, що надійшли від різних фізичних та юридичних осіб по прибуткових ордерах; - не оприбуткування і привласнення грошових сум, що надійшли від різних юридичних осіб за довіреностями; - неповне оприбуткування грошових сум.
3. Надлишкове списання грошей по касі	- повторне використання одних і тих же документів для списання грошей по касі; - надлишкове списання грошей по касі шляхом неправильного підрахунку підсумків в касових документах і звітах касира; надлишкове списання грошей по касі без підстав або за фальсифікованими документами; - надлишкове списання грошей по касі шляхом підробки законно оформлених документів зі збільшенням сум списань.
4. Привласнення сум, законно нарахованих різним особам та організаціям	- привласнення депонованої заробітної плати та коштів, нарахованих за іншими підставами; - привласнення сум, що належать іншим підприємствам.
5. Недотримання лімітів залишку готівки	- розрахунки готівкою в сумі, що перевищує ліміт; - не встановлення ліміту залишку готівки; - несвоєчасна здача понадлімітних залишків готівки в банк.
6. Проведення розрахунків з різними особами понад встановлені ліміти	- розрахунки готівкою в сумі, що перевищує гранично встановлену норму
7. Розрахунки з населенням готівкою за готову продукцію, товари, виконані роботи та надані послуги без застосування реєстраторів розрахункових операцій (РРО)	- не застосовуються реєстратори розрахункових операцій; використовуються реєстратори розрахункових операцій, не зареєстровані в податкових органах.
8. Некоректне відображення касових операцій в регістрах синтетичного обліку	- некоректне складання проводок; - неправильне виведення залишків; - невідповідність записів в регістрах записам в касовій книзі, звітах касира і документах.

Порушення при проведенні операцій по рахунках в банках	
9. Неповне відображення в обліку операцій по рахунках в банках	<ul style="list-style-type: none"> - не відображення надходження сум, одержаних з банку і одночасне не відображення надходження сум на рахунок на таку ж суму, - тимчасове віднесення відповідних сум на розрахунки з банком по претензіях відсутність документів, що підтверджують списання грошових коштів з банківського рахунку
10. Безготівкові перерахування коштів не за призначенням	<ul style="list-style-type: none"> - перерахування коштів постачальникам з викривленням тексту, що оплачуються з рахунку або з підміною копій банківських доручень - переказ грошових коштів підставним особам за нібито виконані роботи або в порядку погашення заборгованості
11. Некоректне відображення операцій на рахунках в банках в регістрах синтетичного обліку	<ul style="list-style-type: none"> - некоректне складання проводок, - неправильне виведення залишків, - невідповідність записів в регістрах записам в первинних документах

Опис контрольних процедур для виявлення можливих порушень
при аудиті грошових коштів

Методи збору аудиторських доказів	Аудиторські процедури	Мета проведення контрольної процедури	Джерела інформації	Опис техніки виконання
Спостереження чи інвентаризація	Перевірка наявності й стану коштів шляхом огляду, перерахунку та підрахунку	Встановлення дійсної наявності готівки в касі	Касовий звіт, прибуткові і видаткові касові документи, які знаходяться в касі	Інвентаризація каси
Формальна перевірка	Перевірка наявності підписів і печаток на прибуткових та видаткових касових ордерах, авансових звітах, грошових та товарних чеках	Встановлення повноти і правильності оформлення	Прибуткові та видаткові касові ордери, авансові звіти, грошові чеки та ін.	Перегляд оригіналів документів
Опитування	Перевірка правильності дотримання посадових обов'язків касиром та бухгалтером (чи не існує між ними домовленостей у підробці документів)	Встановлення чи відповідально виконують свої обов'язки касир та бухгалтер при веденні операцій з коштами	Посадові інструкції	Опитування працівників
Нормативно-правова перевірка	Перевірка законності та обґрунтованості витрачання коштів	Встановлення доцільності використання коштів	Первинні касові документи, Журнал реєстрації касових ордерів, Журнал реєстрації виданих доручень, реєстрація платіжних відомостей, авансові звіти, Звіт касира, Касова книга	Перегляд оригіналів документів

Підтвердження	Перевірка правильності одержаної інформації, яка міститься в бухгалтерських реєстрах	Підтвердження сум поступлених грошових коштів від покупців	Первинні касові документи, розрахункові реєстри	Перегляд оригіналів документів
Зустрічна перевірка	Перевірка записів у різних документах	Виявлення порушень здійснених шляхом виправлення даних в окремих документах, складання підроблених документів, і заміни ними дійсних.	Виписка банку, корінця чеків прибутковий касовий ордер, накладні, рахунки-фактури, авансові звіти	Звіряння ідентичних сум, у двох і більше документах
Арифметична перевірка	Перевірка арифметичної точності первинних касових документів та реєстрів обліку	Відображення правильності сум на рахунках бухгалтерського обліку і в журналі 1 та у відомостях до нього	Звіт касира, Касова книга, Головна книга, Журнал 1, первинні касові документи, авансові звіти	Вибірковий перерахунок сум коштів
Проведення аналізу	Перевірка платоспроможності підприємства та аналіз звіту про рух грошових коштів	Встановлення перекручень та відхилень при проведенні аналізу коштів	Баланс, Звіт про рух грошових коштів	Розрахунок абсолютних та відносних відхилень та оцінка платоспроможності